

ทำเพื่อรู้

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรมวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “การพิจารณา”

การภาวนาขึ้นกระดูกและสลายลงมาหลายปีแล้ว ต่อมาก็ขึ้นเป็นกายแดง ก็ดูไป มันก็ลงที่กระดูกดังเดิม ต่อมาเป็นกาย ดูไปก็ลงกระดูก ต่อมาเป็นถุงหนัง ถุงหนัง กายแดง กายเลือด เอ็น เนื้อค่อยเปราะ เพราะออกมาจากหัวถึงเท้า สมอง ตา ปอด เครื่องใน กระดูก ลงหมด เป็นลักษณะแบบนี้ เป็นซ้ำๆ ดูขึ้นจากเท้าบ้าง สลับกันก็ทำได้ แต่จากหัวจะคล่องมาก เพราะขึ้นบ่อยและนานแล้ว จากเท้าเพิ่งขึ้นมา

ต่อมาอยู่ๆ มีหนองขึ้นเต็มไปหมด ก็ดูไป ขึ้นหลายๆ ครั้งจนสลดครั้งหนึ่ง แต่ครั้งหลังๆ ขึ้นก็ดูไป แต่ไม่สลดมากเท่าครั้งนั้น ก็เลสหลอกหรือเปล่าเจ้าคะ จะทำอย่างไรต่อไปเจ้าคะ ดูมันต่อมา เวลาทำอะไรมีสติกับตัว มันก็จะรู้ว่านี่กระดูก หนัง เช่น เดิน อาบน้ำ ทาแป้ง ครีမ် เพื่อนเอาหนังสือให้อ่าน บอกให้สำรวจราคา แต่ไม่บอกวิธีการสำรวจ โยมไม่เข้าใจเจ้าคะ

โยมก็ดูไปเรื่อยๆ ตามเทปที่ฟัง จิตมันก็ตื่นอยู่ที่กาย ดูกายไปเรื่อยๆ เจ้าคะ ไม่มองไม่เพี้ยนเจ้าคะ จะทำอย่างไรดีเจ้าคะ หรือถูกกิเลสหลอกอย่างที่พระอาจารย์เคยพูด กราบนมัสการด้วยความเคารพยิ่งเจ้าคะ

ตอบ : เวลาคำถาม ปัญหา มา เวลาตอบปัญหา ถ้าพูดถึงเราไปหาครูบาอาจารย์ เวลาถามปัญหาครูบาอาจารย์ อย่างเช่นเวลาหลวงปู่ขาวท่านไปกับหลวงปู่แหวน ท่านจะไปกราบหลวงปู่มั่น เวลาท่านไปกราบหลวงปู่มั่น นี่หลวงปู่เจี๊ยะหรือหลวงตาเล่าให้ฟังจำไม่ได้

ท่าน ๒ คนนี้คุยกันว่า อาจารย์จะรู้ถึงความคิดเราหรือเปล่าเนาะ อาจารย์จะรู้วาระจิตเราหรือเปล่าเนาะ จะไปกราบหลวงปู่มั่น ท่าน ๒ คนกำลังจะไปกราบหลวงปู่มั่น ท่าน ๒ คนก็เดินหลุดไป แล้วท่าน ๒ คนก็คุยกันว่าอาจารย์จะรู้วาระจิตของเราหรือเปล่า อาจารย์จะรู้ว่าเราคิดอะไรหรือเปล่า

พอขึ้นไปหาหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านใส่เอา “หัวใจของตนละไม่ดู อยากจะให้คนอื่นมาดูหัวใจของตน หัวใจของตนก็ไม่รู้จักรักษา คนที่เขาจะรักษา เขารักษาหัวใจของตน ใครเจ็บไข้ได้ป่วย คนนั้นเขาก็รักษาใจของเขา ใ้เห็นว่า ใครจะมารู้ใจของเราหรือเปล่า ใครจะมารู้ใจของเรา

หรือเปล่า มันเรื่องข้างนอกทั้งนั้นเลย” นี่หลวงปู่มันท่านเทศน์เอาไง นี่พูดถึงว่าเวลาหลวงปู่ชวากับหลวงปู่แหวนท่านธุดงค์แล้วท่านไปหาหลวงปู่มัน

เวลาครูบาอาจารย์ของเราเวลาท่านธุดงค์ไป ท่านจะมีความรู้สึกนึกคิดสิ่งใดก็แล้วแต่ ท่านจะระลึกถึงอาจารย์ของท่านว่าอาจารย์ของท่านจะแก้ไขอย่างไร จะคอยชี้แนะอย่างไร นี่พูดถึงว่าสมัยครูบาอาจารย์ของเราะ ที่เป็นครูบาอาจารย์ตามความเป็นจริง

ฉะนั้น เวลาคุณถามตอบปัญหาธรรมะกัน ถ้าเป็นเจ้าตัวเขามา เหมือนคนป่วย คนป่วยไปหาหมอ หมอเขาจะตรวจอาการนั้นจากสมุฏฐานของโรคได้ แล้วเขาสามารถจะตอบถามได้ว่า ความเป็นอยู่อย่างไร กินอะไรเข้าไปถึงเป็นพิษ อย่างนี้มันก็จะตอบได้

แต่นี้ไม่อย่างนั้น เขียนใจ แพทย์ทางไกล รักษาทางไกล ก็เขียนคำถามมาเลย พอเขียนคำถามมาเลย เมื่อวานก็เขียนมา เขียนถึงโง่ศพ เมื่อวานเราก็ตอบไป บอกว่าตอบตามตัวอักษร ตอบตามความนั้น แต่เป็นจริงหรือไม่เป็นจริง เพราะอะไร เพราะว่าสิ่งที่เห็นมันเห็นได้หลากหลายนัก

เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วย มันเจ็บไข้ได้ป่วย มันมาจากสมุฏฐานของโรคหลากหลายนัก แล้วเวลาหลากหลาย เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นไปมันก็มีอาการตัวร้อน มีอาการไข้ แล้วอาการไข้มันมาจากไหนล่ะ ถ้าอาการไข้ มันก็ต้องซักเข้าไปว่าอาการไข้มันเกิดจากอะไร เกิดจากกินของเป็นพิษ หรือเปล่า เกิดจากลมแดดหรือเปล่า เกิดจากอากาศเป็นพิษไหม มันหลากหลาย ถ้าหลากหลาย มันจะสอบถามกันได้ ฉะนั้น เวลาถ้าไปหาครูบาอาจารย์ ถ้าตอบถามธรรมะกันมันจะชัดเจน

แต่ถ้ามันเป็นการถามทางไกลอย่างนี้ ใครๆ ก็เขียนได้ใช่ไหม ฉันทก็เขียนได้ เมื่อคืนนั้นนะนอนฝันไป ฝันว่ายักษ์ ๒ ตนมันเข้ามาบีบคอฉัน จริงไม่จริงก็ไม่รู้ ฉันเขียนของฉัน เพราะฉันเขียนเอง

เมื่อวานถึงได้ตอบไป ตอบไปด้วยความเห็นใจนะ ด้วยความเห็นใจว่า เวลาคนถ้าไปรู้ไปเห็นเข้ามันรู้เห็นด้วยหลากหลายวิธี หลากหลายวิธี มันจะเข้าสู่ธรรมะหรือมันจะเข้าสู่อำนาจวาสนาบารมีของตน นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ นี่พูดถึงว่าเมื่อวานนั้น เขาบอกว่าเขาเห็นโครงกระดูกของเขา

แล้วเวลานักปฏิบัติด้วยกัน เวลานั้นอยู่ที่นี่ เวลาได้ยินว่า ไอ้โฮ! เขาเห็นโครงกระดูก ไอ้โฮ! เขาต้องพิจารณาแก่ง เขาต้องทำอย่างยอดเยี่ยมเลย เขาถึงเป็นไปได้ จริงไหม แต่เราก็ไม่รู้หรือกว่าครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นมาท่านจะรู้เลยว่ามันจะเป็นมาอย่างไร

นี่ย้อนกลับมาตรงคำถามวันนี้ การภาวนาขึ้นกระดูก เห็นกระดูกมันสลายลงๆ

ไอ้พวกเรานักภาวนานี้ก็บอก ไอ้โฮ! ทำไมมันยอดเยี่ยมขนาดนั้น ไอ้พวกเราภาวนาเกือบ เป็นเกือบตายไม่เห็นได้อย่างนี้เลย

อ้าว! ถ้ามันได้อย่างนี้ เราได้โดยสติสัมปชัญญะ เราได้แบบว่าเราอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ในโลกแห่งความเป็นจริง เห็นไหม เราเป็นนักธุรกิจ เราจะทำสิ่งใดเพื่อจะเสนอสินค้าของเราไป สินค้าของเราต้องมีคุณภาพ สามารถที่จะแข่งขันในท้องตลาดได้ ถ้าสินค้าของเราเข้าไปในตลาดแล้วแข่งขันได้ สินค้าของเราก็จะจำหน่ายได้ สินค้าของเรา เราทำของเรา เราว่าสุดยอด แล้วเวลาไปหาลูกค้า ลูกค้าบอกว่ามันดีไม่ดี ดี ทำไมไม่เก็บไว้ใช้เองล่ะ เจียบเลยนะ ถ้าดีก็เก็บไว้เองสิ อ้าว! ก็ดีของผู้ผลิตใจ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราดูเราเห็น เราดูเห็นด้วยวิธีการอย่างใด ถ้าเราดูเห็นด้วยความเป็นจริงนะ ด้วยความเป็นจริงสินค้านั้นดีนะ ไอ้โฮ! มันจะรำลือไปทั่วโลกเลย เข้าแถวจองกันเป็นหางว่าวเลย สินค้าผลิตไม่ทันนะ นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเป็นความดีนะ เป็นความดีของเรานะ ไอ้โฮ! มันจะชำระกิเลสเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไปเลย

แต่เนี่ยพิจารณากายขึ้นเป็นกระดูกเลย แล้วพิจารณาลงไปเลย นี่มันคืออะไร มันพิจารณาลงไป ลงไปอย่างนี้มันเป็นได้อย่างไร เห็นไหม เราเข้าไปในร้านอาหาร ก่อนเข้าไปร้านอาหารจะเห็นอะไรก่อน เห็นเมนูของมันนะ ไอ้โฮ! ข้าวขาหมู ไอ้โฮ! รูปสวยสวย กวดยเต็ยเปิด ไอ้โฮ! มันสวยสวย แต่ยังไม่ได้อั่ง มันเป็นเมนูอาหารใจ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเป็นสัญญาใจ เวลาเราทำ เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา เราจินตนาการก็ได้ เราทำอย่างไรก็ได้ มันก็เป็น จิตนี้เป็นได้ทั้งนั้น เป็นได้หลากหลายนัก

แต่ถ้าเราสั่งนะ เราเข้าไปในร้านอาหารใช่ไหม เราก็สั่งเอาข้าวขาหมู เขาก็เอามาตั้งไว้ให้ ถ้าเรานั่งอยู่ครึ่งวันไม่กินนะ เต็ยข้าวขาหมูก็บูด แล้วถ้าเก็บไว้ล่ะ ข้าวขาหมูมันจะเน่า เพราะอะไร เพราะมันเป็นข้าวขาหมู มันมีไขมัน เต็ยมันเก็บไว้มันจะเน่าเสีย แต่ถ้าเมนูอาหารนะ เขาติดไว้เป็นอาทิตย์ก็ไม่ใช่ไรนะ

ถ้ามันเป็นสัญญา เห็นไหม นึกเอา ที่ว่า ถ้าเป็นภาพโครงการกระดูกขึ้นมาแล้วมันสลายลง แล้วมาหลายปีแล้ว คำว่า “มาหลายปีแล้ว” แสดงว่าไม่ถูกต้อง

ถ้าถูกต้องนะ ถ้ามันเห็นปั๊บ เพราะถ้าพิจารณากาย พอกายมันสลายลง กายมันสลายลง จิตมันเหลืออะไร ความรับรู้มันเหลืออะไร และผลจากการพิจารณามันคืออะไร แล้วถ้ามันต่อเนื่องไป

ไฉนนี่มันพิจารณากาย กายก็สลายลงไป มันก็เหมือนดูหนังการ์ตูนไป ดูรอบหนึ่งก็เออ! สนุก มาฉายซ้ำ เออ! ก็สนุกอยู่ พอฉายต่อไป เออ! ยิ่งสนุกใหญ่เลย ก็หนังการ์ตูนไป

แต่ถ้ามันเป็นการรักษาโรค ธรรมโศก ธรรมโศกณะ เวลาพิจารณากาย กาย เวลาพิจารณาจิต เห็นอาการของจิต จิตเห็นกาย จิตเห็นกายตามความเป็นจริง ถ้าจิตเห็นกายตามความเป็นจริง จิตถ้ามันพิจารณาของมัน ถ้ามันสลายลง มันสลายลงแสดงว่ามันเป็นไตรลักษณ์ ถ้ามันเป็นไตรลักษณ์ เป็นไตรลักษณ์ในมรรค พอในมรรค จิตมันจะกระเพื่อน ถ้าจิตมันกระเพื่อนขึ้นมา ที่มันพิจารณาไปแล้วถ้ามันจะรู้จริง

แต่ถ้ามันพิจารณา เขาบอกมันแปลก มันแปลกตรงนี้ไง คำว่า “มันแปลก” อริยสังขมีหนึ่งเดียว ถ้าใครทำถูกต้องตั้งมาแล้วมันจะต้องได้รับผลตามความเป็นจริง แต่ถ้าเราพิจารณาของเราแล้ว ถ้ามันอริยสังขมีหนึ่งเดียว

แต่เราพิจารณาไม่เข้าสู่อริยสังข เราเข้าสู่สัญญาอารมณ์ของเรา เข้าสู่จินตนาการ เข้าสู่มันเป็นอย่างนั้น แล้วเราเคยทำได้ มันก็คิดจะทำซ้ำๆ ของมันไปไป การทำซ้ำๆ เหมือนฝันนะ คนฝันแล้วฝันเล่า ฝันซ้ำฝันซ้อนอยู่อย่างนั้นนะ แต่มันแก้ฝันอันนั้นไม่ได้ไง

แต่ถ้าการพิจารณาของมันเป็นจริงนะ ถ้าลองมันเป็นจริงตามที่เขียนมานี้มันจะรู้จริงในใจมหาศาลเลย แต่ที่เขียนมานี้ก็เขียนมาบอก พิจารณากระดูกมันสลายลง เป็นมาหลายปีแล้ว

ถ้าเป็นมาหลายปีนะ เคยเป็นมาหนึ่ง เคยเป็นหนึ่ง พิจารณาแล้วมันสลายลง แล้วไม่ได้ทำอะไรมาอีกเลยหลายปีแล้ว อย่างนี้ได้ แต่ถ้าทำมาต่อเนื่องๆ มา มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้ ถ้ามันเป็นไปไม่ได้ เหมือนเราฝันนะ เราจะฝันเรื่องเดียวกันเป็นปีๆ ได้ไหม ไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้ที่เราจะฝันเรื่องเดียวแล้วซ้ำๆ กันอยู่ทั้งปี เป็นไปไม่ได้ แล้วถ้ามันฝันหนึ่ง แต่เราจำมาเป็นปีๆ นะได้ ถ้าจำมา เคยฝันหนึ่งแล้วจำมาเป็นปีๆ เลย แล้วต่อมาพิจารณาเป็นถุหนึ่ง ถุแดง มันเปลี่ยนของมันไปเป็นเลือด เป็นอะไรก็แล้วแต่ แต่ถ้าจิตมันสงบนะ ถ้ามันเห็นการเห็นเป็นหนึ่ง เห็นเป็นต่างๆ ก็เห็นได้ยากแล้ว แล้วถ้ามันเห็นตามความเป็นจริงนะ เห็นตามเป็นจริง นี่พูดถึงว่าวิธีการเห็นใจ

ต่อมามีมือของอะไรขึ้นไป มันแปลก มันแปลกนะ ถ้ามันแปลกนะ จะบอกว่า เขาบอกว่า มันมีเพื่อนเอาหนังสือให้เขาอ่าน ว่าให้สำรอกคายราคะ แต่เขาบอกเขาจะคายราคะอย่างไร ละ จะคายราคะอย่างไร

คำที่จะคายราคะนะ สมมุติว่าเราเจ็บไข้ได้ป่วย ใครก็แล้วแต่กินอาหารที่เป็นพิษ เขาต้องล้างท้อง ล้างท้อง เขาต้องเอาน้ำล้างท้องกรอกเข้าไปในปากเพื่อเข้าไปในกระเพาะเพื่อให้

มันสำรอกคายออกมา นี่เขาจะล้างท้อง เขาต้องมีร่างกายของเรา เขาต้องมีกระเพาะอาหารเขา ถึงจะล้างท้องผู้นั้น

นี่ก็เหมือนกัน จะสำรอกคายกิเลส มันคายที่ไหนล่ะ ใครจะเป็นคนคายล่ะ กิเลสของใครล่ะ ถ้ากิเลสของพระพุทธเจ้าไม่มี กิเลสของครูบาอาจารย์ที่เป็นพระอรหันต์ท่านไม่มีกิเลสแล้ว ท่านจะเอาอะไรไปสำรอก มันก็ต้องกิเลสของเรานั้นแหละ แล้วเราอยู่ที่ไหนล่ะ

อ้าว! ถ้าเราเจ็บไข้ได้ป่วย เราก็ไปโรงพยาบาลสิ ล้างท้อง เตียวพยาบาลเขาจัดการให้ แต่เราจะสำรอกกิเลส ไม่มีใครจะสำรอกกิเลสให้เราได้ มีแต่เราที่ตั้งสติ หายใจเข้านึ้กพุท หายใจออกนึ้กโร ต้องทำสมาธิให้ได้ก่อน ต้องหาตัวจิตให้ได้ก่อน เพราะตัวจิตนั้นจะเป็นผู้ที่ สำรอก ถ้าจิตมันสงบเข้ามาแล้ว เวลาจิตสงบเข้ามาแล้ว จิตเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็น ธรรมตามความเป็นจริง มันเป็นเรื่องหนึ่ง

ไอ้เนี่ยมันจิตสงบหรือเปล่า เขียนว่าเห็นกายมาเป็นปีๆ สำรอกออกมาตลอด มันย่อยสลาย มาเป็นปีๆ

ถ้าไปพูดอย่างนี้กับผู้ที่ไม่เคยปฏิบัตินะ เขาก็งงนะ เพราะอะไร นี่ไง เวลาอภิธรรมเขาพูด พูดว่า ทำตามพุทธพจน์ ใช้ปัญญาตามพุทธพจน์ ก็ทำตามพระพุทธเจ้าหมดแล้ว แล้วพวกเรา เราทำกันเอง นี่สาวกภาษิต ของเขา เขาก็อ้คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเลยนะ อภิธรรมนะ แล้ว เขาก็ทำ ก็อย่างนี้ นี่ไง “ภาวนาแล้วขึ้นกระดูก แล้วมันสลายลงมาหลายปีแล้ว”

นี่พูดถึงครูบาอาจารย์เราก็อธิบายอย่างนี้ไง สอนเรื่องพิจารณาสติปัฏฐาน ๔ ใจ พิจารณา กายให้เป็นไตรลักษณ์ไง นี่ก็พิจารณาเป็นปีๆ แล้วไง แล้วทำไมถ้าอย่างนี้แล้ว ถ้าโดยทั่วไปไอ้ พวกกรรมฐานสองบาทธรรมมันก็เออ! จำนวนเลยนะมึง เขาทำถูกแล้ว เออ! แล้วจะให้เขาเป็น โสดาบันหรือเปล่า จะให้เขามีมรรคมะผลหรือเปล่า เขาก็ทำถูก แต่มันถูกโดยสัญญา โดยทฤษฎี มันไม่มีความเป็นจริงไง ถ้าไม่มีความจริง

ความจริง ถ้าตามความจริงของครูบาอาจารย์เรา ครูบาอาจารย์เราถึงบอกว่า ต้องทำ ความสงบของใจเข้ามาก่อน

ไอ้เรื่องคำสอนเรื่องพุทธพจน์มัน ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว ครูบาอาจารย์เราท่านก็สั่งสอน มาทั้งนั้นนะ ทีนี้เวลาหลวงปู่มัน เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่า การ อะไรที่เป็นความสำคัญ ท่านจะข้ามไปๆ ท่านบอกตรงนี้สำคัญ เตียวกิเลสมันจำ พอจำแล้ว ไอ้พวกปฏิบัติมันจะมี ปัญหาทันที

นี่ไง นี่พูดถึงเวลาภาวนาไป เราจะบอกว่าโยมไม่ได้จำ แต่ไม่ได้จำ ถ้ามันเป็นขึ้นมาอย่าง นี้บ๊บบันก็เป็นอำนาจวาสนาของคน ถ้าเป็นอำนาจวาสนาของคน อำนาจวาสนาคือว่ากรรมเกิด

อำนาจวาสนาคือสัมผัส สัมผัสเป็นแบบนี้ แต่เราไม่ได้บริหารจัดการ เราไม่ได้เป็นคนกระทำ ถ้าเราเป็นคนกระทำ เราเป็นคนบริหาร เราจะบริหารอย่างไร

ศีล สมาธิ ปัญญา เราก็ต้องทำความเข้าใจเราเข้ามา อย่างใดก็แล้วแต่ เราต้องมีจิตของเรา จิตของเรา จิตเห็นอาการของจิต จิตเป็นผู้เห็น จิตเป็นผู้เห็นกาย ถ้าจิตเป็นผู้เห็นกาย ถ้าสติปัญญามันไม่พร้อม มรรคไม่มีกำลัง มันจะให้มันย่อยสลายไม่ได้ มันจะเห็น ยังเห็นไม่ได้เลย จะเห็นกระดูก เห็นอะไร ยังเห็นไม่ได้เลย แต่จะเห็นกระดูกก็ตัดรูปกระดูกมาแปะไว้ อืม! นี่รูปกระดูก จะดูกระดูก ใอนี้มันรูปภายนอกที่เขากำกัน เห็นไหม พระเขาส่งเสริมกัน เขาพิมพ์รูปอสุภะ ทำหนังสือแจกกันนะ ใอนี้มันเศษกระดูก

อสุภะมันขึ้นกลางจิตนี้ จิตสงบแล้วนะ มันเห็น มันเห็นอยู่ข้างในนี้ อสุภะมันอยู่ที่นี้ อสุภะไม่อยู่ในหนังสือหรอก อสุภะไม่ได้อยู่ที่แท่นพิมพ์ ใอ้แท่นพิมพ์นั้นมันเป็นเรื่องความคิดของโลกที่เขาอยากจะทำบุญกุศล

แต่เวลาจริงๆ ขึ้นมา อริยบุคคลเกิดแต่ละองค์มันเกิดในใจของบุคคลคนนั้น บุคคลคนนั้น บุคคลผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจิตสงบแล้ว จิตเป็นผู้เห็นจิต จิตเป็นผู้ค้นคว้า ถ้าจิตค้นคว้า จิตเห็นจริงขึ้นมา นั่นนะปัจฉัจจัง สันติภูมิโลก จิตดวงนั้นจะเป็น อริยบุคคลขึ้นมา แล้วถ้าเป็นอริยบุคคลขึ้นมา ถ้าเป็นอย่างนี้ เห็นไหม

เพราะเขาเขียนมาเขาบอกว่า โดนกิเลสหลอกหรือเปล่า

ถ้ากิเลสหลอกหรือเปล่า ถ้าเรามีการศึกษา เราจะทำอะไรมันต้องแบบว่าเราเรียนมาแล้วเราลัวผิด เราก็ต้องทำให้เหมือนกับสิ่งที่เราเรียนมา ฉะนั้น ถ้าเราจะให้จริง เราวางไว้เรียนมาแล้ว ดูสิ เวลาหลวงตาท่านเป็นมหา ไปหาหลวงปู่มัน

“มหา สิ่งที่มาเรียนมา ธรรมะของพระพุทธเจ้าประเสริฐมากนะ เราเกิดใส่ศิระชะไว้ คือเราเชิดชูบูชา ธรรมะของพระพุทธเจ้าที่เราเชิดชูบูชา แต่มันเป็นสมบัติของพระพุทธเจ้า พวกเรายังทำอะไรกันไม่เป็น ทำไม่ได้ เราเชิดชูบูชา เราศึกษามาในสมอง เราก็เก็บใส่ลิ้นชักไว้ แล้วลั่นกุญแจไว้ อย่าให้มันออกมา แล้วเราปฏิบัติของเรา ถ้ามันเป็นจริงปั๊บ มันจะเป็นเนื้อเดียวกัน มันเป็นอันเดียวกันนะ”

ใอนั้นมันเป็นเมนู ใอนี้มันเป็นความจริง มันเป็นทฤษฎี หลวงปู่ท่านถึงให้เก็บใส่ลิ้นชักไว้ ลิ้นชักสมอง แล้วลั่นกุญแจมันไว้ แล้วเราปฏิบัติไป พอเป็นความจริง เหมือนกันเหมือนกันเลย แล้วมันจะเป็นประโยชน์ตอนนั้นไง

ที่นี้เราก็มีการศึกษามา พอมีการศึกษามา เราทำให้เหมือนเลย เราเหมือนทุกอย่าง จินตนาการมาได้ทั้งนั้นนะ แล้วตอนนี้ออกมา มันเป็นปึๆ แล้ว มันไม่เห็นมีอะไรเลย กระดูกก็

สลายไปแล้ว กุญแจ กายแดง เป็นเลือด เป็นเอ็น ก็สลายไปหมดแล้ว แล้วมันจะทำอย่างไรต่อ ทำอย่างไรต่อ

เวลาเราสอนนะ ครูบาอาจารย์ที่ท่านสอนที่ท่านมีหลักเกณฑ์นะ ท่านบอกให้พุทโธ ใคร จะสูงส่งขนาดไหน จะไปดั้นฟ้า จะไปโลกไหนนะ ถ้ามาหาพระสงฆ์นะ ให้แก้อย่างไร “พุทโธ” ถ้ามีพุทโธ หายใจเข้านี่พุท หายใจออกนี่โธ ถ้าสติสัมปชัญญะมีงกลับมานะ มีงจะกลับมา เป็นปกติ ถ้ากลับมาเป็นปกติ กลับมาปฏิสนธิจิต ถ้ามีงกลับมาได้ก็จบ

สิ่งที่ออกไปมันส่งออกหมด จิตออกไปรู้ทั้งนั้น จิตมันออกไปทั้งหมด ถ้าจิตเอ็งกลับมาที่ ตัวจิตแล้ว ทุกอย่างจบหมด เราสำนึก เรามีสติสัมปชัญญะในตัวของเรา มันจะมีอะไรมาชักนำ เราออกไปได้ สิ่งทีออกไปนี่มันโง่ ออกไปรับรู้ทั้งนั้น

แล้วออกไปรับรู้ คำว่า “ออกไปรับรู้” มันไม่มีสมาธิไป ออกไปรับรู้ มันก็เหมือนกับ ความ จินตนาการคือเราคิดนี่ไง เราคิด เราศึกษา เราอยากรู้เรื่องอะไรเราก็ค้นคว้า ค้นคว้า จิตมันก็ ออกไปศึกษา แล้วมันก็ออกไปเห็น ไปรู้เห็น ก็แค่นั้นนี่แหละ แล้วก็ถูกต้อง ถูกต้องตามทฤษฎีหมด แล้วถ้าจะแก้ละ

พุทโธ กำหนดพุทโธให้ได้ แล้วถ้ากำหนดพุทโธได้ จิตมันจะกลับมาที่ตัวจิต ถ้า จิตเป็นสัมมาสมาธิคือจิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นคือตัวเราเอง ตัวจิตอุดมสมบูรณ์ สมบูรณ์ใน ตัวมันเอง ถ้าสมบูรณ์ในตัวมันเองแล้ว แล้วค่อยโน้มไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันถึงจะเป็นจริง

ถ้ายังไม่เห็นเป็นจริง มันเป็นปี่ๆ นี่ไง นี่เขาบอกว่า “มีเพื่อนเอาหนังสือมาให้อ่าน บอกให้ สำนักราคะ แต่ไม่บอกวิธีไง การสำรอก โยมก็เลยไม่เข้าใจละ แล้วจะสำรอกอย่างไรละ”

เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันก็ต้องความเป็นจริง นี่พูดนะ พูดเปรียบเทียบให้เห็น ภาพเฉยๆ ดูหมา หมามันกินอาหารมา เวลามันสำรอก มันอ้วกออกมานั้นนะ หมามันอ้วก ออกมาเพราะมันขย้ออาหารในกระเพาะมันออกมา

แต่นี้แล้วจิตมันอยู่ที่ไหน ใครจะสำรอก ก็เลสมันอยู่ที่ไหน เรา รู้จักกิเลสไหม นี่ก็ เหมือนกัน เราไม่รู้จักกิเลส เราไม่เห็นกิเลส เราจะแก้กิเลสได้อย่างไร

ถ้าเราจะแก้กิเลส เราต้องรู้จักกิเลสก่อนนี่ นี่พูดถึงการปฏิบัตินะ การพิจารณา ฉะนั้น สิ่งที่ยอมจะพิจารณามากน้อยแค่ไหนที่มันเป็นไป เขาบอกว่า มีอยู่คราวหนึ่งมันสลดสังเวช

ก็ได้หนเดียวเท่านั้นนะ สลดสังเวชนะ มันต้องกลับมาที่สมาธินี้ กลับมาที่ทำความเข้าใจ ของใจนี้ ถ้าใจสงบแล้ว แล้วค่อยออกไปพิจารณาใหม่ ถ้าสงบแล้วมันจะไม่เห็นเลย ใ้ที่ว่าเห็น

กาย เห็นถุงหนังเห็นถุงแดงต่างๆ มันจะไม่เห็นเลย แล้วถ้ามันเห็นแล้วต้องพยายามอีก เพราะการเห็นเป็นงานอันหนึ่ง การซุกซุนหากิเลสนี้เป็นงานอันหนึ่ง การพิจารณากิเลสเป็นงานอีกอันหนึ่ง มันมีงานของมันหลายชั้นหลายชั้นในการปฏิบัติ แล้วถ้าปฏิบัติได้ อย่างนี้มันถึงจะเป็นล้ำออกไป

ฉะนั้น นี่ยังบอกว่า เมื่อวานนั้นพูดถึงว่าเห็นซากศพนะ เห็นซากศพนั้น เขาบอกว่าเขาสดมภ์แล้วเขาเห็น เราถึงบอกว่ามันเป็นสัมผัสหล่น แต่อันนี้เขาพิจารณาเลย เห็นกระดูกมาพิจารณามานาน ไม่เห็นมันได้อะไรเลย

มันบอกในตัวมันเองอยู่แล้ว ไม่ได้อะไรเลยแสดงว่าทำไม่ถูกต้อง ถ้าทำถูกต้อง ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ถ้ามันไม่สมควร ผลมันไม่มี ถ้ามันสมควรแก่ธรรม ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมเป็นสัมมาทิฏฐิถูกต้องดีงามสมบูรณ์ ผลมันจะเต็มที่ ถ้าเต็มที่แล้วมันก็จะปัดจัตตัง มันจะรู้ของมัน นี่มันจะล้ำออกไปอย่างนั้น นี่พูดถึงการพิจารณา

ถาม : เรื่อง “ไม่มีการไป ไม่มีการมา”

พอนึกถึงเวลาไปงานศพ ยืนอยู่บนเมรุ คิดว่า มากี่มาคนเดียว ไปก็ไปคนเดียว ไม่ได้เอาอะไรมา ไม่ได้เอาอะไรไป แล้วก็คิดไปถึงคำว่า “ไม่มีการไป ไม่มีการมา” เกิดสนใจ ไปค้นจากอินเทอร์เน็ต มีพระรูปหนึ่งตอบโดยอ่านจากหนังสือ ฟังแล้วเวียนหัวมาก เลยต้องรบกวนหลวงพ่อดีตอบ ขอขอบคุณหลวงพ่อดีตอบปัญหา

ตอบ : โอ้ย! ตายท่าเลย เลยสุดท้ายก็ต้องมารบกวนหลวงพ่อนะ เวลาเอ็งเที่ยวสนุกกัน เอ็งก็ไปสนุกกันเนาะ เวลาเอ็งเอากกระดูกมาแขวนคอทุกทั้งนั้นนะ

ทีนี้เพียงแต่ว่า คำนี้ เวลามันไป “ไม่มีการไป ไม่มีการมา” มันเริ่มเริ่มต้นน่าจะมาจากมหายาน แต่คำนี้หลวงปู่มันก็ใช้ หลวงตาที่ใช้พูดบ่อย เวลาท่านเทศนาว่าการ เวลาถึงที่สุดแล้วมันไม่มีการไปและไม่มีการมา การที่ว่าไม่มีการไปและไม่มีการมา มันเหมือนจะบอกถึงนิพพานนั้นแหละ ถึงเวลาบอกถึงนิพพาน ถึงตรงนั้นนะ ไม่มีการไปและไม่มีการมา

เราจะบอกว่า ถ้าบอกว่ามันไม่มี นิพพานคือไม่มี ไม่มีนิพพาน ผู้ที่ปฏิบัติถึงนิพพานเขาจะได้สมบัติของเขาอย่างไร ถ้าบอกว่ามี มีก็เป็นภวาสวะ เป็นภพขึ้นมาอีก ใ้ผู้ที่ไม่รู้ เวลาจะตอบนะ มันก็ตอบไปโดยทางวิชาการ พอดีตอบโดยทางวิชาการ มันก็เหมือนคำถามที่ว่านี้แหละ มีพระองค์หนึ่งเขามาตอบ เวลาตอบ เขาตอบแล้ว เวลาโยมบอกเข้าไปดูในอินเทอร์เน็ต เวียนหัวมากเลย

เวียนหัวมากเพราะคนมันไม่รู้ คนเรานี้เนะ เราไม่เคยรู้เคยเห็น แต่เราพยายามจะจินตนาการ เราจะอธิบายในทางวิชาการ เวลาอธิบายในทางวิชาการ มันขัดแย้งกันไปหมดนะ

แต่ถ้าคนที่เขามีความรู้อันจริงของเขา เวลาเขาอธิบายของเขา เขาอธิบายนะ มีเหมือนไม่มี ไม่มีเหมือนมี เวลาหลวงตาท่านพูด มีเหมือนไม่มี ไม่มีเหมือนมี

ฉะนั้น เวลานิพพานในพระไตรปิฎกนะ มันมีที่พระพุทธเจ้าตอบ พระพุทธเจ้าตอบว่า เขาไปถามเรื่องนิพพาน พระพุทธเจ้าจุดเทียนไว้ แล้วก็ดับเทียน แล้วก็ถามคนถามนะ “เห็นไฟเมื่อไหร่ไหม”

“เห็น”

“ตอนนี้เห็นไหม”

“ไม่เห็น”

“นั่นนะนิพพาน”

ยิ่งงงเข้าไปใหญ่เลย นี่กว่าตอบแล้วจะเข้าใจ ยิ่งตอบแล้วไข้คนถามยิ่งงงใหญ่

จุดเทียน “เห็นเทียนไหม เห็นไฟไหม” “เห็น” ท่านก็ดับไฟซะ! “เห็นไฟไหม” “ไม่เห็น” “นั่นละคือนิพพาน”

คือเวลาเห็นมันก็เห็นอยู่ เห็นไหม มันมีไฟ มันมีคือจุดเทียนให้เห็นไฟไหม เห็นแล้วดับไฟ พอดับไฟมันก็ไม่เห็นไฟ ดับไฟมันก็ไม่เห็นแล้วไฟไหม

เห็น จุดไฟก็เห็น ดับไฟก็เห็น นั่นแหละคือนิพพาน คือมันมีไฟ แต่เขาดับแล้ว มันมีอยู่ แต่มันไม่มี เพราะดับไฟ

คำตอบของพระพุทธเจ้านี้ชัด เพราะเราอ่าน จะอ้างพระไตรปิฎก เดียวนี้อ้างไม่ได้แล้วนะ เขาบอกพระไตรปิฎกยังไม่สมบูรณ์ไง แต่เราอ่านฉบับแปลนี้แหละ ในพระไตรปิฎก เขาถามนิพพานพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็จุดเทียน “เห็นเทียนไหม” ท่านถามด้วยนะ “เห็นเทียนไหม เห็นไฟไหม” “เห็น” ดับไฟซะ! “เห็นไฟไหม” “ไม่เห็น” “นั่นละคือนิพพาน” ใสโฮ! ยิ่งงงใหญ่เลย

แต่สำหรับเรา เราไปอ่านเจอเข้า ภาษาเรานะ เราก็อืม! เพราะท่านจะให้เห็นว่า จุดไฟก็เห็น ดับไฟก็เห็นว่ามันดับไป จุดไฟมันเผาผลาญไง จุดไฟมันคือความร้อน มันเผาผลาญเรา มันเห็นไหม เห็น ดับไฟ เห็นไหมว่าไฟดับไหม เห็น ถ้าไฟดับแล้วมีความร้อนไหม ไม่มี แต่มันมีอยู่ เพราะเราเห็นไฟเมื่อไหร่ นี่ไง ถ้าเราศึกษาแล้วเราจะเข้าใจอย่างนั้น

ฉะนั้น ใ้ที่ว่าไม่มีการไปและไม่มีการมา เขาจะพูดถึงนิพพาน มันไม่มีการไปและไม่มีการมา มันไม่มีการเคลื่อนไหวคือมันคงที่ของมัน ถ้าคงที่ของมันโดยสมบูรณ์แบบของมัน แต่ก็มี

ไม่ใช่ค้นหาความทะยานอยาก ไม่ใช่อยากดีอยากเด่น อยากสร้างทุกข์ แต่มีของมัน มีแบบนิพพาน

ไม่มีการไปและไม่มีการมา แล้วเป็นอย่างไรละ ไม่มีการไป ไม่มีการมา มันเป็นไปหรือเปล่า มันบ้าหรือ คนบ้ามันถึงไม่รู้เรื่อง ไม่มีการไปและไม่มีการมา

เราจะบอกว่า ถ้าครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นของท่าน ท่านพูดของท่านแล้วก็จบ คือท่านพูดด้วยความไม่สงสัย ใจคนฟังฟังแล้วสงสัย แล้วใจพวกเราใจพวกเรารู้เรื่อง แต่มันเป็นผลไปเป็นวิบากเป็นผลที่ใครทำที่สุดแห่งทุกข์แล้วไม่มีการไปและไม่มีการมา เอาเลย จะวิเคราะห์หิวจี้ย ไม่มีการไปและไม่มีการมาให้ฟัง แสดงว่าฉันรู้ๆ แล้วพอฉันรู้ นี้เขาบอกว่าฟังแล้วเวียนหัวมากเลย ยิ่งไปฟังยิ่งเวียนหัวมากเลย ใจคนรู้ๆ มันตอบเวียนหัวตายเลย เพราะมันตอบด้วยความไม่รู้ใจ ธรรมะก็คือธรรมะแบบนี้

ใจนี้พูดถึงว่าไม่มีการไปและไม่มีการมา ไม่มีการไปและไม่มีการมา เขาทำเพื่อรู้ เราปฏิบัติเพื่อรู้ ถ้ารู้แล้วนะ ใจที่ไม่มีการไปและไม่มีการมามันก็ไม่ต้องเอามาเถียงกัน ใจคนที่ว่าไม่มีการไปและไม่มีการมา ครูบาอาจารย์ของเราเวลาท่านเน้นย้ำ คำนี้เราฟังจากหลวงตาหลายที่ หลวงตาเวลาท่านเทศน์ของท่านนะ เวลาเทศน์ถึงที่สุดแล้วท่านจะเน้นที่ผลนะ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ เวลาหลวงตาท่านพูดถึงหลวงปู่มั่นนะ หลวงปู่มั่นเวลาท่านเทศน์ เทศน์เหมือนเครื่องบิน เครื่องบินมันเริ่มแท็กที่เข้าสู่ลานบินก่อน แล้วเวลามันจะขึ้นขึ้นไปก็ขึ้นไปเลย ตั้งแต่สัมผัสมาสมาธิ ขึ้นไปโศดาปัตติมรรค โศดาปัตติผล ขึ้นไปเรื่อยๆ เวลาครูบาอาจารย์เทศน์นะ ที่นี้เวลาเทศน์ขึ้นไปมันจะขึ้นไปเรื่อยๆ เลย ฉะนั้น เวลาไปถึงที่สุดใจ เวลาถึงที่สุดแล้วพอมันไปของมัน นี่ใจ ท่านบอกมันไม่มีการไปและไม่มีการมา มันนิ่งของมัน มันอยู่ของมัน จะพูดถึงมรรคผลไป

เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ว่าการทำงานพูดถึงเหตุ เหตุคือการกระทำ กระทำเสร็จแล้วผลจะได้รับอย่างนี้ๆ ถ้าทำผิด ผลจะเป็นอย่างนี้ๆ แล้วทำถูก ผลจะเป็นอย่างนี้ๆ แต่ถ้าปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม มันสรุปลงแล้วมันจะเป็นโศดาบ้นอย่างนี้ จะเป็นสภิกขาคามีอย่างนี้ จะเป็นอนาคามีอย่างนี้ เวลาเป็นอนาคามี บำรุงร่างแต่มีคนอยู่ เวลาทำถึงที่สุดแห่งทุกข์ ทำสูติจิต พูดถึงจิตเดิมแท้ ทำลายจิตเดิมแท้นั้นซะ พอทำลายจิตเดิมแท้นั้นซะ นี้ไม่มีการไปและไม่มีการมา นี่เวลาหลวงตาท่านเทศน์ หลวงตาท่านเทศน์บ่อย เทศน์บ่อยเพราะอะไร เพราะคนมันรู้จริงเขาจะอธิบายด้วยมรรคด้วยผลในใจใจ ด้วยมรรคด้วยผลในใจ

แต่เราพวกเรา เราเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ เราก็เดินตามครูบาอาจารย์ที่จะจูงเราไปใหม่ คนตาบอดก็เดินให้ครูบาอาจารย์ที่ตาสว่างจูงไป พอจูงไปๆ ทำจูงไป แต่เราปฏิบัติไม่ไปถึง ปฏิบัติไม่ไปถึง เราก็พยายามจะเรียนรู้ ถ้าเรียนรู้ ทำเพื่อรู้ๆ ถ้าทำเพื่อรู้ก็จบไป

แต่นี้มันไม่อย่างนั้นนะสิ ไปฟังในอินเทอร์เน็ต ยิ่งฟังยิ่งเวียนหัวๆ ก็อยากจะฟังให้เป็น จะฟังให้รู้ไง

จะฟังให้รู้ไม่มี ต้องทำให้รู้ ถ้าทำให้รู้แล้ว มันรู้จริงขึ้นมามันจะเข้าใจหมด แล้วอย่าถามมาอีกนะ เดียวก็ไปเก็บในเว็บไซตฺมาถามอีกนะ ใ้อโฮ! ตายท่าเลย คือมันเป็นกรรม สัญญากรรมณิครก็พูดได้ แล้วพูดอย่างไรก็พูดได้ทั้งนั้นนะ เขาพูดออกมามันมีน้ำหนักใหม่ มันมีความน่าเชื่อถือใหม่ ถ้าไม่มีความน่าเชื่อถือ คำว่า “ไม่มีการไปและไม่มีการมา” เขาจะบอกถึงว่านิพพาน ว่านิพพานเป็นแบบนี้ แต่อธิบายไม่เป็น อธิบายไม่ได้

แต่ถ้าเป็นหลวงตา เป็นครูบาอาจารย์เราท่านบอกนิพพาน ที่นี้เวลาท่านพูด ท่านเทศนาว่าการ คือท่านแสดงธรรมอยู่คนเดียว ใ้อผู้รับฟังอย่างเราเปิดหูกว้างๆ รับฟังเลย ท่านก็บอกให้เราเป็นขั้นๆ ขึ้นไป

ถ้าท่านมีโอกาสให้เราถาม ท่านจะอธิบายเลย ก็ของอยู่ในใจท่าน ของอยู่ในใจ ของนั้นทำไมจะพูดไม่ได้ ก็ของกุฎีอยู่ที่นี่ มึงถามสิ กุฎีอะไรอยู่ กุฎีจะบอกว่ากุฎีอะไรอยู่ นี่พูดถึงถ้ามีคนถามนะ ที่นี้แสดงธรรมอยู่ฝ่ายเดียวก็ไม่มีใครถาม ท่านก็พูดของท่านอย่างนี้ แล้วเราก็ฟังของเรามาไง ถ้าฟังของเรามาแล้วมันก็เป็นประโยชน์กับผู้ฟัง ไม่มีการไปและไม่มีการมา จบ

ถาม : ลูกขอถามหลวงพ่อก ช่วยอธิบายลูกด้วยเจ้าคะ

๑. นั้งสมาธิจะมีแสงสว่างสีขาวเกิดขึ้นจากจุดปลายทางและสว่างจ้ามาหาตัวลูกและหายไป แล้วไปเริ่มใหม่หลายครั้ง

คำถาม การเกิดนิมิตแบบนี้เป็นการเข้าสมาธิขั้นต้นพื้นฐานใช่ไหมเจ้าคะ

๒. สำนวนไทย รักยาวให้บัน รักสั้นให้ต่อ ขอให้หลวงพ่อบอกอธิบายคำว่า “บันและต่อ” ด้วยเจ้าคะ

ตอบ : เออ! กินข้าวไม่ถามเลยเนาะ เวลากินข้าวอะไรอร่อยๆ ไม่ยกให้หลวงพ่อบ้างวะเฮ้ย! ถ้วยนี้อร่อย เก็บไว้ถวายหลวงพ่อกวैया! ไม่มีเลยนะ

“นั้งสมาธิมีแสงสว่างสีขาวเกิดขึ้นที่ปลายทางแล้วสว่างจ้าเข้ามาถึงตัวลูกแล้วหายไป แล้วเริ่มใหม่อย่างนี้หลายครั้ง”

นิมิตแบบนี้มันเป็น ไม่ต้องไปตกใจทั้งสิ้น บางคนเวลาจิตมันจะสงบ พุทโธๆ มันจะจิตสงบมันก็สงบลงเฉยๆ ส่วนใหญ่ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ จิตจะสงบลงเฉยๆ คนที่โดยสร้างจิตนิสัยคืออำนาจวาสนาของคนแต่ละคนนะ

จิตมันสงบ จิตมีพื้นฐาน มันถึงมีสิ่งนั้นมา ถ้ามีสิ่งนั้นมาแล้ว เรากำหนดพุทโธต่อเนื่องไป เราจะผ่านสิ่งนี้ไป

เวลาเราเทศน์บนศาลา เรื่องนี้เราจะบอกว่าเหมือนกับสวนข้างทาง เราเดินทางไป เราจะเข้าบ้านเรา ก่อนเข้าบ้านมันจะมีสวน มีสวน มีดอกไม้ มีสวนนำรื่นรมย์ แล้วก็ขอเชิญค่ะ ขอเชิญพักที่นี้ก่อน... ติดนิมิตไฉ่ ติดนิมิตคือติดสวนหน้าบ้านนะ

ถ้าเราจะเข้าบ้านเรา เราไม่ติดสวนหน้าบ้านเรา เพราะสวนหน้าบ้านเรา เราก็เป็นคนทำเอง สวนหน้าบ้านเรา เราก็เป็นคนปลูกต้นไม้เอง เราก็รดน้ำเอง แล้วเองก็จะมาติดสวนของเองหรือ เออ! สวนเราก็ทำเองใช้ไหม แล้วเราก็ผ่านสวนนั้นไป เราก็เข้าบ้านไป คือพุทโธต่อเนื่องไป

พุทโธๆ ถ้ามันเจอสิ่งใด เราก็พุทโธต่อเนื่องไปๆ ใ้สิ่งนี้มันก็จะมาล่อตลอด คนเห็นอย่างนี้มันก็เป็นเรื่องธรรมดา ถ้าจิตมันสงบแล้วมันก็เป็นแบบนี้ ฉะนั้น การจะเห็นนิมิตสิ่งใดก็แล้วแต่ เรากำหนดพุทโธชัดๆ ตั้งสติชัดๆ

แล้วไม่ต้องไปเสียตายนะ บางคนจะเสียตายว่า อ้าว! ก็สมบัติผลัดกันชม ของเรามีก็ควรจะชื่นชมมันนะ

ถ้าชื่นชมมันก็เหมือนกับเราส่งออก เราใช้พลังงานนั้นไป แต่ถ้าเราเก็บของเอาไว้ แล้วเราเข้าสู่สมาธิหรือเราพิจารณาของเราไป อันนี้คือสมบัติของเรานะ

จริตนิสัย จริตนิสัยมันจะเป็นไป เอตทัคคะมันจะเป็นอย่างนี้ แบบว่ามันเป็นธรรมดาของจิตอย่างนั้น แต่ถ้าเรามาติดตรงนี้ สิ่งที่เราควรที่จะประพฤติปฏิบัติได้มรรคได้ผล มันเลยไปติดตรงนี้ไง พอติดตรงนี้ก็เป็นอย่างนั้น ไม่ได้อะไรเลย

แต่ถ้าเราปฏิบัติไป เราได้มรรคได้ผลขึ้นไป ใ้จะเป็นสมบัติติดตัวเราไปเลย แล้วเราได้มรรคได้ผลต่างหาก สำคัญตรงได้มรรคได้ผล ใ้เป็นเรื่องปลื้มก้อย

“๒. สำนวนไทย รักยาวให้บัน รักสั้นให้ต่อ ให้อธิบายคำว่า “บัน””

บัน รักยาวให้บัน คือว่าเราไม่พูดเห็บแถมกัน เราไม่พูดให้มีปัญหาต่อกัน รักยาวให้บัน ใ้ รักยาวคือเราจะอนาคตยาวไกล เราจะคบกันไปนานๆ นะ เล็กๆ น้อยๆ เรื่องหยุ่มหยมไม่ต้องไปคิดถึงมันนะ เรื่องหยุ่มหยมมองข้ามไป รักยาวใ้

ถ้ารักสั้นนะ เรื่องอะไรก็ล่อมึงนะ รักสั้นนะ อัดกัน เดียวก็ขาดกัน

เล็ก ๆ น้อย ๆ เรื่องหยุม ๆ หยิม ๆ นะ มองข้ามมันไป เรื่องหยุม ๆ หยิม ๆ เราอย่าไปยุ่งกับมัน มันเรื่องธรรมดา เขาคิดไม่ได้ เขาเข้าใจผิด เขารู้เท่าไม่ถึงการณ์ เราปล่อยไป มองข้ามไป นี่มัน บั่น อารมณ์เราไง บั่นความคิดของเราที่จะไปล่อเขา จะไปเหน็บไปแถมเขา จะไปทำอะไรเขา

รักยาวให้บั่น คือเราไม่ไปจับผิดใคร เราไม่ไปมองแต่ความบกพร่องของใคร เรามองข้ามไป มันก็จะได้ไปยาว ๆ

รักสั้นให้ต่อ รักสั้นให้ต่อ รักสั้น ๆ คอยจับผิดเขาเยอะ ๆ ล่อเขาเลย จบกันตรงนั้นนะ มันไม่ไปไหนหรอก รักสั้นให้ต่อ ก็มันสั้น ๆ ใจ ต่อไปเถอะ ต่อสาวราวเรื่อง เดี่ยวก็จบ แล้วมันก็ไม่ได้อะไร

นี่พูดถึงว่า รักยาวให้บั่น รักสั้นให้ต่อ สำนวนไทยไง เราเอามาพูดบ่อย พูดเพื่อเตือนสติ นี่พูดเพื่อเตือนสติกันเฉย ๆ นะ ฉะนั้น ตอบปัญหาจบแล้ว จบ